

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 4
[Total No. of Printed Pages : 4

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **442-M (RS)**

Code No. : **442-M (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.El.Ed. SECOND YEAR

ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION

ರೂಢಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ

EDUCATION AS PRACTICE

(ಮರಾಠಿ ಭಾಷಾಂತರ)

(Marathi Version)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 10. 01. 2020]

Date : 10. 01. 2020]

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

भाग - I

खालील प्रत्येक प्रश्नाला चार पर्याय दिलेले आहेत. अती योग्य उत्तर निवडा आणि उत्तर पत्रिकेत लिहा. सर्व प्रश्न सक्तीचे आहेत. $10 \times 1 = 10$

1. विद्यार्थ्यांच्या सामान्य समस्या असलेल्या वर्गखोलोतील लहान गटातून कार्य करणारी पद्धत आहे

(A) सहयोग अध्ययन

(B) सहकारी अध्ययन

(C) पारंपरिक पद्धत

(D) चिकित्सक अध्यापन शास्त्र.

2. लोकशाही शाळा या खालील कोणत्या मुद्यावर आधारित आहे ?

I. शिक्षा आणि पानउतारा

II. संवाद आणि चर्चेद्वारे संग्रहित बनविलेले नियम

III. स्वातंत्र्य आणि इतरांबद्दल काळजी.

यापैकी :

(A) I, II आणि III

(B) फक्त II

(C) I आणि III

(D) II आणि III.

D. El.Ed. - II (RS)

4009

[Turn over

3. जर आम्ही अध्यापनाच्या उत्पादन आधारित मुलांचे मौल्यमापन करण्यासाठी वापरलेले साधन आहे

- (A) प्रश्नावली (B) माहिती
(C) आलेख (D) दैनंदिनी.

4. चिकित्सक अध्यापन शास्त्र खालील पैकी कोणत्या मुद्याला महत्त्व देते ?

- I. संग्रहित निर्धार बनविण्यासाठी उत्तेजन देते
II. स्पर्धेवर भर देते
III. दृष्टीकोन अनुभव आणि चिंतनाचा प्रकार.

यापैकी :

- (A) I आणि II (B) II आणि III
(C) I आणि III (D) फक्त II.

5. मुलभूत गरजांचे समाधान करण्यासाठी मानव निवड करतो असा विश्वास असणारा मनोवैज्ञानिक आहे

- (A) बि० एफ० स्कोनर (B) व्हीलियम ग्लेसर
(C) जॉ पियाजे (D) ब्रुनर.

6. दैनंदिन जीवनामध्य समस्या परिणामकारक रीत्या जानून घेणे आणि हाताळणे यासाठी मदत करणारे कौशल्य आहे

- (A) समस्या निरसन कौशल्य (B) स्व-जागृती
(C) परिणामकारक संपर्क (D) भावनांचे प्रदर्शन.

7. राष्ट्रीय पाठ्यक्रम चौकट 2005 अनुसार मुलामध्ये ज्ञानाच्या वृद्धीसाठीचे मापन आहे

- (A) प्रश्न विचारणे (B) प्रतिबिंब
(C) पाठांतर करणे (D) सहकारी अध्ययन.

8. खालील कोणत्या तत्वाच्या आधारे वर्गखोलीतील कागद स्थिती संवहन आहे ?

- I. मुलांच्या उत्स्फूर्त सहभागाची खात्री करणे
II. अध्ययनामध्ये पाठ्यक्रमावर जास्त महत्त्व / भर देणे
III. त्याच प्रकारच्या अनुभवाचा वापर करणे.

यापैकी :

- (A) I आणि III (B) II आणि III
(C) I आणि II (D) फक्त II.

9. आंतर वैयक्तिक संबंधीय कौशल्य असणारे आहे

- (A) तणाव निभावणे (B) निर्धार घेणे
(C) स्व-जागृती (D) सृजनशील चिंतन.

10. सांस्कृतिक आर्टॅफॅक्ट (artefact) चे उदाहरण आहे

- (A) हस्तपुस्तिका (B) प्रतिकृती
(C) नमुने (D) किल्ला.

भाग - II

खालील पैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर हे **अर्धा** पानापेक्षा जास्त असू नये : 5 × 2 = 10

11. ज्ञानात्मक विकासावर संस्कृतीचा कसा प्रभाव पडतो ?
12. चिकित्सक विचारवंताची चार लक्षणे (योग्यता) लिहा.
13. अध्ययन संपन्नूलेचा वापर निर्धारित करणारे घटक लिहा.
14. वर्गखोलीतील अध्यापनासाठी कागद स्थितीसाठी प्रतिपादन केलेली कोणती चार मार्गदर्शक तत्वे लिहा.
15. समस्या निरसन कौशल्याचे कोणतेही चार घटक लिहा.
16. प्रतिबिंबित अध्यापनाची दोन तत्वे लिहा.
17. शाळा कशारितीने त्यांचे ध्येय गाठण्यासाठी साधनांचा वापर करते ?
18. संस्कृतीद्वारे शाळेमध्ये मुल्ये तुम्ही कशी विकसित कराल ?

भाग - III

खालील प्रत्येक प्रश्नाला पर्यायी प्रश्न आहे. त्यापैकी (a) किंवा (b) चे उत्तर लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर **एका** पानापेक्षा जास्त असू नये : 8 × 5 = 40

19. (a) बाल केंद्रित अध्यापनशास्त्राची चार वैशिष्ट्ये लिहा आणि कोणत्याही दोन योग्य वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा.

किंवा

- (b) चिकित्सक अध्यापनशास्त्र म्हणजे काय ? चिकित्सक अध्यापनशास्त्रातील शिक्षकाची भूमिके बदल वर्णन करा.
20. (a) शाळा ही एक उत्तम व्यवस्थापन पद्धत आहे हे निर्धारित करणाऱ्या खालील प्रक्रियेच्या भूमिकेचे वर्णन करा :
 - (i) दृष्टी
 - (ii) पर्यवेक्षक आणि आधार.

किंवा

- (b) शाळा ही एक संघटना आहे हे विचारात घेणारे चार घटक लिहा आणि कोणत्याही दोन घटकांचे वर्णन करा.
21. (a) एका वर्गखोलीमध्ये विद्यार्थ्यांना हँड-ऑन माईड-ऑन (Hand-on-mind-on) कृतीमध्ये भाग घेण्यासाठी तुम्ही दिलेल्या पाच संधी काणत्या ?

किंवा

- (b) बहु-श्रेणी स्थापित वर्गखोलीमध्ये विद्यार्थ्यांना उपयोगी पडणारी तंत्रे तुम्ही कशी निर्माण कराल ?

22. (a) खालीलपैकी कोणता सिद्धांत हा वर्गाखोलीतील व्यवस्थापनासाठी अति योग्य आहे ? तुमच्या निवडीचे स्पष्टीकरण करा :
- (i) निवड सिद्धांत
- (ii) वर्तणूक बदल सिद्धांत.

किंवा

- (b) “शाळा त्यांची वैशिष्ट्ये ही रचना आणि प्रक्रिया तयार संपादीत करत असते.” या विधानाचे स्पष्टीकरण करा.
23. (a) तुमच्या निवडीच्या अध्ययन साधनाच्या चिकित्सक मौल्यमापनासाठी तुम्ही विचारात घेतलेल्या कोणत्याही पाच मुद्यांची तपशील यादी तयार करा.

किंवा

- (b) तुमच्या निवडीच्या अध्ययन साधनात तेथे असणाऱ्या आणि तेथे नसणाऱ्या पाच मुद्यांचे कोष्टक तयार करा.
24. (a) तुम्ही तयार केलेल्या पाठ योजनेमधून अध्यापन घटना निवडा आणि त्यांची रचना करा.

किंवा

- (b) रॉबर्ट गॅगनेच्या अध्यापन रचनेच्या नमुन्याची तुम्ही रचना कशी कराल ?
25. (a) अध्ययन साधनांच्या प्रकाराचे वर्गीकरणाचे उदाहरणासह पृथःकरण करा.

किंवा

- (b) “कला आणि सौंदर्य प्रज्ञा विकसित करणारे अध्ययन हे एक साधन आहे.” योग्य उदाहरणासह या विधानाचे पृथःकरण करा.
26. (a) विद्यार्थ्यांमध्ये ताण घालविण्यासाठी कौशल्ये कशी तुम्ही विकसित कराल ? दोन उदाहरणासह स्पष्टीकरण करा.

किंवा

- (b) विद्यार्थ्यांमधील सृजनशीलता घोषित करण्यासाठी तुम्ही केलेल्या मार्गदर्शक तत्वाबद्दल स्पष्टीकरण करा.